

i haja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljaliti pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstolpne pete vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 21.

V Gorici, v soboto dne 15. marca 1913.

Leto XIV.

Bratje Hrvatje.

Od zadnjega sestanka, ki so ga imeli zastopniki S. L. S. in pa zastopniki »Stranke prava« v Ljubljani in Opatiji, je stopilo vprašanje vzajemnosti bolj v ozadje, ker je bilo toliko in toliko drugega dela, ki je čakalo rešitve. Seveda med tem časom nismo pozabili na bratske zveze onstran Sotle in smo s skrbnim očesom motrili dogodke na hrvaških tleh, kjer že skoro eno celo leto vlada absolutistična roka kraljevega komisarja. Kmalu bo obletnica tega dogodka, ki ga nima skoro para v politični zgodovini evropskih narodov. Ob tej obletnici prinaša glasilo »Stranke Prava« primeren članek, ki podaja nekoliko pregleda čez dogodke tega osodepolnega leta na Hrvaškem.

Zadnje sredo je preteklo ravno eno leto, kar je sklenila »Stranka Prava« s hrvaško-srbsko koalicijo pakt, zvezo, ki pravi, da se fin-gospodarska vprašanja obravnavajo vedno skupno. Nič več in nič manj se ni sklenilo takrat, ker v druga vprašanja se »Stranka Prava« po svojem programu ni mogla spuščati. Seveda je takoj zavržalo v Budapešti in Ogru so naenkrat zagledali v tem paktu neko državi nevarno zvezo, katera po njih mnenju ni imela nobenega drugega namena, kot da se Hrvaška kar siloma odcepi od Ogerske. In po tem »spoznanju« so tudi ravnali.

Takoj ob rojstvu te važne zveze na Hrvaškem so Mažari storili vse potrebne korake, da bi jo, če le mogoče, še onemogočili, da bi jo končali, še predno bi prišla do politične veljave. Vse mogoče stvari so obečavali Hrvatom, da bi jih odvrnili od te namere, toda ni šlo. Nova zveza se je držala trdno in sigurno, ker je vedela, da je za celo deželo velikanske važnosti. Ta zveza pravašev s koalicijo je pomenila nov, krepak korak v hrvaški politiki.

Prvi važen čin pravaške politike je bilo kodificiranje, utrjevanje programa t. 1894 in drugi fakt je bila zveza s koalicijo. »Hrvatska« pravi, da se pri tem »Stranka Prava« ni hotela vezati, ampak je ona navezala koalicijo nase. In tako je nastala ta zveza kot plod treznega, premišljenega delovanja pravašev, a tudi kot plod vse hrvaške protimažarske politike.

Da je bila ta zveza res važna in tudi nujno potrebna, nam kažejo vse divje in res neznansko zavite nakane, ki so se naperile od mažarske strani tekom enega leta proti Hrvatom. Vsega tega, kar so v zadnjem letu Hrvatje prestali od mažarske vlade, vsega tega bi ne bilo, ako bi ne bili pravaši paktirali s koalicijo. Ta zveza je pomenila za Mažare hud udarec, ki pa so ga seveda tudi znali vrniti.

Mažari so poskušali na razne načine zadaviti novi politični pojav na Hrvaškem, ker je bil ta pojav povsem nekaj drugega kot prejšnji. Prej so se navadno stranke cepile, sedaj pa so videli Mažari, da sti se dve stranki združili v eno. »Stranka Prava« in koalicija sti s tem pokazali, da razumevati dani položaj in da skušati biti dani nalogi na vsak način kos.

Seveda Mažari niso odjenjali in prišel je komisariat. Kaj pomeni ta beseda za Hrvate, to smo že večkrat pojasnili in tudi križevega pota, ki ga hodi hrvaško ljudstvo od onega dne, nočemo več

penaljavati. Po tolikih prestanih krizah in križih se bliža zopet nova zagonetka: Finančno vprašanje. Po nagodbi ima o tem pravico določevati sabor, sabora pa ni. Tak sabor, ki bi prelomil zvezo med pravaši in koalicijo, pač ne bo prišel nikdar skupaj in zato se sliši od mažarske strani, da bodo Mažari sami to stvar rešili in v mažarskem zboru določili kar brez Hrvatov finančno zadevo. Da ne Hrvatom v prilog, to si pač lahko mislimo.

Tudi vprašanje uradnega jezika pri železnicah na Hrvaškem se je te dni zopet sprožilo, seveda zoper Hrvate. Hrvaški jezik hočejo odpraviti po vsej sili in tudi minister za hrvaške zadeve v Budapešti, pl. Josipovich, se je izrazil proti hrvaškim težnjam, kar je razburilo znova politične duhove. Ukljub temu, da stoji izrecno v nagodbi, da je uradni jezik pri hrvaških železnicah hrvaški, vendar sedaj tega Hrvati ne morejo doseči.

Recimo, da zveza pravašev in koalicije ni rodila ravno očitnih uspehov, a zabranila je marsikatero mažarsko nakano. Ta pakt je bil Mažarom od začetka na poti in na poti jim je še danes. Hudi so bili mažarski napadi na to zvezo, a dosegli niso nič. Vsi poskusi, da bi pravaše in koalicijo razdvojili, so Mažarom temeljito izpodleteli.

Ob obletnici se tudi mi z veseljem spominjamo na ta velevažen političen fakt, ki je velikih posledic ne le za Hrvate, ampak za celotno jugoslovansko politično in kulturno gibanje. Solidarnost in skupnost mora imponirati nasprotniku, z edinostjo in smotnim delom homo enako močni in zmogoviti na gospodarskem in političnem polju.

Štatistika avstrijskih hranilnic.

Marsikdo bo sicer skomignil z rameni, ko bo čital ta naslov in morda tudi zagodrnjal, češ, kaj nas brigajo hranilnice v teh slabih časih, ko človek nima niti dovolj za poravnavo stroškov, ne da bi še hranil stotake. No, pa vendar bi to ne bilo čisto upravičeno, kajti še vedno, hvala Bogu, imajo tudi prave hranilnice posla, četudi gotovo nekaj manj kot bi morda imele v drugačnih razmerah.

Pravih denarnih zavodov z imenom »hranilnica« ja pa sicer prav malo, večinoma so znane pri nas »posojilnice«, ki pa poleg posojilniških poslov opravljajo tudi hranilne. V naslednjem bomo govorili le o pravih »hranilnicah« (Sparkassen) in podali nekatere točke na podlagi uradnega izvestja za l. 1910. Za l. 1911 in 1912 seveda taka izvestja še niso dovršena.

Vseh avstrijskih hranilnic je bilo v letu zadnjega ljudskega štetja v avstrijskih deželah 696. Največ jih odpade na Češko (240), vse druge dežele so pod številom 100. Tako pride daleč za Češkim Moravsko, a ima le 88 hranilnic. Nižje avstrijska dežela je na tretjem mestu in ima 83 hranilnic. Štajersko jih ima le 57 itd. Kranjsko ima 13 hranilnic, celo Primorsko pa komaj 4, namreč Istra 2, Trst 1, Gorica 1 (t. j. »Mont«). Na Češkem pride na vsakih 28.226 ljudi ena hranilnica, pri nas pa na vsakih 261.721 ljudi komaj ena. V tem oziru je Goriško najslabše, na Kranjskem n. pr. pa razmeroma dobro, ker pride že

na vsakih 40.391 ljudi ena hranilnica. — Te hranilnice so deloma občinske, deloma privatne, društvene. Tu stojijo Čehi na prvem mestu, kajti tam obstoja 228 občinskih hranilnic.

Glede obrestne stopinje je precej različnosti, od 3½ do 5½ odstotkov se suče obrestna mera od vloženega kapitala. Večina hranilnic pa obrestuje 4%. Le v Galiciji, Bukovini in Dalmaciji jih je bilo nekaj, ki so obrestovale po 5% celo po 5½%. Na Češkem pa so tudi take, ki ne dajo več kot 3½%. Goriški »Mont« je obrestoval po 4%. Za posojila na hipoteke, posestva itd. je seveda obrestna mera nekoliko višja. Pri goriškem »Montu« znaša pa še vedno (l. 1910) le 5%. Večina hranilnic je računila za posojila v l. 1910 obresti po 4½%, a nekatere v Galiciji in Bukovini tudi po 6%, po 7% in ena celo po 8%.

Število hranilnih knjižic je znašalo koncem l. 1910 4.262.108 in je poraslo od l. 1906 skoro za en milijon. Samo na Češkem je bilo skoro poldrugi milijon tozadevnih knjižic in število je poraslo v l. 1910 za 59.547.

Na Goriškem je bilo »montovih« hranilnih knjižic 73.645 in v teku l. 1910 jih je priraslo 573.

Značilno je, iz kakih krogov je največ vlagateljev, namreč iz revnih. Največ vlagatelj je z malimi svotami, ki komaj dosegajo 1000 K. Ti imajo pri vseh avstrijskih hranilnicah po številu pretežno večino. Bolj kot rastejo svote, manjše je število vlagatelj. Takih po 20.000 K in več je skozi in skozi prav malo, pri nas na Goriškem približno na vsakih sto eden.

Na Goriškem, kjer pride kakor razvidno le »Mont« v poštev, je bilo vloženega l. 1910 7.611.778 K denarja in sicer skoro za 500.000 K več kot l. 1909. Krasen napredek se opazuje posebno na Češkem. Od leta 1906 do 1910 so se povečale vloge v čeških hranilnicah skoro za 200 milijonov kron.

Vsega denarja je bilo vloženega v avstr. hranilnice l. 1910 1.705.621.82 kron. Izplačalo pa se je v istem času 1.610.256.957 K, tako da so vloge presegale izplačila za precej lepo število kron. Ako vzamemo ves v hranilnicah naloženi kapital in ga preračunamo na število prebivalstva posameznih dežel sploh, tedaj pride največ na osebo na Zgornje Avstrijskem, t. j. 538 K na vsako osebo. Na Češkem pride 295 K na osebo, na Kranjskem pride 213 K na osebo, pri nas na Goriškem 97 K na osebo, v kršni Istri pa le 17 K na osebo.

Od svojih dohodkov hranilnice nekaj denejo v rezervo, preostalo pa razdele v dobrodelne namene. L. 1910 so razdelile hranilnice skupno 11.212.175 K t. j. celih 41% od svojih dohodkov. Med posameznimi hranilnicami pride največja svota na Trst, potem na Korosko in na tretjem mestu stoji goriški »Mont«, ki je razdelil 56% svojih dohodkov, t. j. 70.743 K v dobrodelne namene.

Rezervni zakladi avstrijskih hranilnic so znašali l. 1910 skupno 371.339.573 K, razun še posebnega rezervnega zaklada v znesku 32 milijonov kron.

Ako si od tega pregleda, ki je sicer napolnjen le z mrtvimi številkami, želimo kakega uspeha, potem bi si želeli vsaj tega, da bi ta ali oni, ki je te vrstice čital morda o stvari na splošno nekoliko razmišljal, ker bo tako sprevidel,

da kljub raznim krizam in polomom še ne smemo obupati, ampak delati na gospodarskem polju ravno sedaj s podvojeno močjo, kakor vidimo, da to delajo po drugih deželah, posebno pa naši se verni bratje na Češkem.

Vojna na Balkanu.

Turška križarka »Hamidié« bombardirala štiri grške parobrode.

Iz Cetinja se poroča, da so tja došla uradna poročila, da je turška križarka »Hamidié« pri Sv. Ivanu meduvanskem s streljanjem težko poškodovala grške parnike »Christo Maritis«, »Venietis«, »Ertis« in »Trifilia«. Dva teh parnikov, ki sta imela naloženega živila za grško vojno sta se vnela. Druga dva parnika sta pripeljala v S. Iv. srb. vojaštvo imuniticijo, a sta ravno končala izkreavati, ko je začelo bombardiranje. Med bombardiranjem je našlo okoli 10 oseb smrt.

Uradno se poroča, da se je nahajal med bombardiranjem v sv. ivanski lukl tudi parnik avstrijskega Lloyda »Scutari«. Malo pred bombardiranjem se je podajal črnogorski princ Mirko na kraljevi jahti iz Bara v Dulčinj, da bi se od tam podal na bojno polje h generalu Martinović. Princ Mirko pa se je izkreal pri Sv. Nikoli in jahta, ki je zagledala turško križarko »Hamidié« se je zatekla v Sutomore.

Dunajska agencija »Herzog« je dobila iz Cetinja poročilo, da je bombardiranje pri Sv. Ivanu povzročilo ogromno škodo. Grška je odposlala v Drac več torpedovk.

»Hamidié« poškodovana.

Iz Podgorice se javlja, da je srbska artilerija v Draču streljala na turško križarko »Hamidié« ter jo tudi zadela. »Hamidié«, ki je koj zapustila luko je baje poškodovana.

Pogoji balkanske zveze.

Bolgarska brzojavna agencija poroča: Vlada je odposlala zastopnikom velesil odgovor na ponudbo glede posredovanja. V tem odgovoru se izjavlja, da sprejmejo združene balkanske države posredovanje velesil le pod sledečimi pogoji:

1. Kot temelj za pogajanja glede nove meje Turčije se smatra črta Rodosto — rt Malatra z izključitvijo galipolskega polotoka, ki ostane turški. Vse ozemlje zapadno od te čtre z Odrinom in Skadrom vred se mora odstopiti balkanskim združenim državam;

2. Turčija se odpove otokom v Egejskem morju;

3. Turčija se bo morala odpovedati vsem zahtevam glede Krete;

4. Turška vlada se mora v principu obvezati, da plača vojno odškodnino balkanski zvezi; višina te odškodnine se bo določila pri mirovnih pogajanjih. — Turčija mora plačati tudi odškodnino za škodo, ki je bila prizadeta balkanski zvezi pred vojsko;

5. Balkanska zveza si pridržuje pravico pri definitivnih mirovnih pogajanjih sistemizirati stališče svojih podanikov v Turčiji ter svoje gospodarsko delovanje v turškem cesarstvu kakor tudi urediti vprašanje glede narodnosti ter si zagotoviti gotove privilegije pravoslavne cerkve in gotove državne pravice svojih rojakov v Turčiji;

6. Vojne operacije se med mirovnimi pogajanjmi ne prekinejo.

bankovcev po 10 K, 10 komadov po 5 K in 57 komadov po 1 K. Colombani je imel pri sebi le par kron. Skupna svota ponarejenega italijanskega denarja, ki so ga našli pri aretiranih in drugje, znaša 3040 lir. Ni še konstatirano, koliko ponarejenega avstrijskega denarja so razpečali. Razpečevanje se je vršilo s tem, da sta hodila aretiranca po finejših trgovinah od Verdijevega tekaljšča do Gosposke ulice, ondod nakupovala blaga za majhne svote ter si pustila menjavati bankovce. Nekateri ogoljufani trgovci, ki so spoznali bankovce za falzifikate, so jih nesli takoj na policijo. Aretacija se je izvršila v Gosposki ulici, ko sta se hotela tička ločiti. — Kmalu po aretaciji pa je našel trgovski sotrudenik Alojzij Bitežnik v veži hiše št. 8. v Gosposki ulici zavoj, v katerem je bilo 35 bankovcev po 50 it. lir, 88 bankovcev po 10 lir, 92 bank. po 5 lir, 1 bank. po 20 kron, vse ponarejen denar in en bankovec za 10 K, ki je pa bil dober. Poizvedovanja se nadaljujejo. Aretirana sta izjavila, da sta prišla v Gorico iz Trsta.

Konstantinov jubilej. Včeraj se je vršilo v knezondškofijski palači v Gorici pod predsedstvom našega prevzvišenega knezondškofa posvetovanje, kako dostojno proslaviti v naši nadškofiji Konstantinov jubilej. Kakor je znano, je minulo letos 1600 let, odkar je rimski cesar Konstantin dal prostost naši sv. veri.

Komisija za regulacijo Soče in njenih pritokov si je ta teden ogledala na licu mesta vsa obrambena dela. V ponedeljek bo imela ta komisija svojo sejo pod predsedstvom namestnika princa Hohenlohe v svrhu, da določi delo, ki se ima izvršiti od aprila do decembra t. l.

Pregledovanje računov c. kr. okrajnega šolskega sveta za goriško okolico se nadaljuje. Dosedaj so prišli na sled raznim nerednostim.

Pobeglega pisarniškega oficijanta pri c. kr. okr. šolskem svetu v Gorici Rozine ni še od nikoder.

Vodovod v Stračicah bo jutri od 7. do 12. ure dopoludne zaprt.

Trgovine z jestvinami bodo v našem mestu jutri odprte od 8. do 12. dopoludne.

Kaj so vsega zmožni ljudje! Pred časom je ponudil kmet Anton Mungerli iz Ročinja upokojenemu župniku na Srednjem, g. Kadenarotu, par lepih volov za ceno 400 K. Ker je župnik Kadenaro uvidel, da vola sta vredna 400 K, je bila kupčija sklenjena in kmalu nato je župnik poštoel Mungerliju 400 K. — Čez par dni pa se je župnik nemalo začudil, ko je videl, da pelje one vole, katere je kupil od Mungerlija, posestnik Gabrijelčič L. Ročinja iz hleva trdeč, da sta vola njegova lastnina. Župnik je kmalu uvidel, da je bil nasamarjen. To je prišlo do ušes kanalskih orožnikov, ki so Mungerlija ovadili državnemu pravdnistvu. Državno pravdnistvo je naperilo obtožbo proti Mungerliju, in tozadevna obravnava se je vršila te dni pred goriškim okrožnim sodiščem. Kot priča je bil poklican seveda tudi župnik g. Kadenaro, ki je pa Mungerliju njegovo dejanje odpustil. Zato je sodni dvor Mungerlija oprostil. So pač redni taki slučaj!

Predaja sovodenjskega županstva novoimenovanemu upraviteljstvu se bo vršila v torek popoldne.

Občinske volitve v Grgarju, ki so se vršile pretekle dni, so se mirno zivršile. Za starešine so izvoljeni povečini prištaši S. L. S.

Piva smo popili Goričani v decembru l. 1912 1012 hl.

Odprti lekarni. Od 16. do 23. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni: Gliubich - Tromba. Ti dve lekar-

ni bodele odprti na praznik sv. Jožefa tudi popoldne.

Vojaški nabori v Gorici za goriško okolico. V ponedeljek so se predstavili vojaški naborni komisiji Podturnom mladeniči iz sledečih občin: Vrtojba, Solkan, Prvačina, Opatjeselo. Vseh nabornikov je bilo 150, od teh je bilo potrjenih 33. — V torek so bili na naboru mladeniči iz Kojškega, Sempasa, Ozeljana, Oseka. Vseh nabornikov je bilo 148, od teh potrjenih 46. — V sredo so se predstavili vojaški naborni komisiji mladeniči iz Ločnika, Dornberga, Bilj in Sovodenj. Nabornikov je bilo 133, od teh je bilo potrjenih 38. — V četrtek so se predstavili naborni komisiji mladeniči iz Št. Petra, Št. Ferjana, Mirna in Renč. Nabornikov je bilo 154, od teh je bilo potrjenih 36. V petek so se predstavili naborni komisiji mladeniči iz Št. Andreja, Podgore in tuji. Nabornikov je bilo 69, od teh je bilo potrjenih 16. — Z imenovanim dnem so se vojaški nabori za goriško okolico končali.

Vojaški nabor v Kanalu. Danes se je vršil vojaški nabor v Kanalu za sledeče občine: Kanal, Deskle Anhovo, Ajba, Ročinj, Kal. Vseh nabornikov je bilo 150, od teh je bilo potrjenih 30.

Dražba občinskih lovov. Minulo sredo predpoludne se je vršila pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici dražba občinskih lovov za sledeče občine: Dol-Otlica, Kamnje, Dobravlje, Skrilje in Sv. Tomaž. Dražba je bila jako živahna. — Vspseh dražbe je bil sledeči: Lov na Dol-Otlici je bil cenjen 140 K; na dražbi je dosegel 501 K; v zakup ga je vzel g. Franc Bratina z Dol-Otlice. Lov v Kamnjah je bil cenjen 150 K; na dražbi je dosegel 396 K in ga je vzel v zakup g. H. Jourdan iz Gorice. Lov v Dobravljah je bil cenjen 100 K; v zakup ga je vzel g. Albin Tominz iz Gorice za 240 K. Lov v Skriljah je bil cenjen 60 K; v zakup ga je vzel g. Albin Tominz za 90 kron. Lov v Št. Tomažu je bil cenjen 200 K; v zakup ga je vzel g. Franc Kravos iz Skrilj za 416 K.

Danes predpoludne pa se je vršila dražba lovov za sledeče občine: Gaberje pri Ajdovščini, Vel. Žabljje, Šmarje, Gojače in Vrtovin. Vspseh dražbe, ki je bil azelo živahna, je sledeči: Lov v Gaberjah je bil cenjen 100 K; na dražbi je dosegel 415 in ga je vzel v zakup g. Leonard Panzera iz Trsta. Lov v Vel. Žabljah je bil cenjen 50 K; v zakup ga je vzel za 221 K, g. Jušt. mark. Obizzi iz Gorice. Lov v Šmarjah je bil cenjen 100 K; na dražbi pa je dosegel 600 K in ga je vzel v zakup g. Blagonja Josip s Svinega. Lov v Gojačah je bil cenjen 137 K; v zakup ga je vzel g. J. Seculin iz Gorice za 413 K. Lov v Vrtovinu je bil cenjen 240 K; v zakup ga je vzel g. H. Jourdan iz Gorice za 500 K.

V Renčah se vrše danes občinske volitve in se bodo nadaljevale v ponedeljek.

Kupci pozor! »Mlekarska zadruga, sirarna«, na Bači pošta Podbrdo, ima za prodati veliko hlebov polnomastnega sir. Cena je: Na debelo za kg 1.68 h, na drobno pa 1.72 h. Gotovo Vam ne bode žal, ako pridete pokusit naš izborni planinski sir, ter domače društvo podpirate s kupčijskimi naročili.

Častno občanstvo. Starešinstvo v Cerknem je imenovalo bivšega dekana veleč. g. I. Mur ovca, sedaj dekana v Črničah za častnega občana. Čestitamo!

Nevarno je obolet preč. gosp. Ant. Gerbec, kurat v Kalu na Kanalskem.

Pozor Ročinjci in sosedje! »Marijina družba« v Ročinju priredi drugi Velikonočni praznik veselico v prostorih g. M. Kamenščka ob 3. uri popoldne. Vspored: 1. »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, pesen; 2. »Najlepši kinč«, dvogovor; 3. Šardenkova igra »Mati svetega vese-

lja« Vstopnina: sedeži I. 1 K, II. 80 vin., stojišče 40 vin., otroci 20 vin. — Pričakuje se obilne udeležbe!

Vipavska železnica je prevozila v novembru l. 1912 11.500 oseb in 8200 kvintalov blaga. Dohodkov pa je imela v tem času K 16.300.

Most v Batujah, ki bo vezal rihensberško stran se je začel graditi.

Redke take občinske volitve. Te dni so se vršile na Žagi pri Bovcu občinske volitve, katerih se je udeležilo 11 starešin in po vrhu še občinski sluga! Pač redke take občinske volitve na Goriškem, ko je skoraj povsod sam ravs in kavs!

Tatovi se še vedno pojavljajo na Vipavskem. Tako n. pr. so ulomili v noči od sobote na nedeljo na Brjah v hišo Ivana Štoklja ter iskali svinjino, a so bili še pravočasno odpodeni. Potem so se podali v vas Furlani, kjer so obiskali klet posestnika Frančeta Mrevlje, a so bili tudi odtod pregnani, nakar so jo udarili v Vel. Žabljje kjer so skušali ulomiti v neko hišo, a se jim to ni posrečilo.

Poslopje za laško vseučilišče v Gradšču ob Soči išče baje vlada. Govori se, da je v dogovorih za poslopje g. Patuna.

V Trziču je bil v sredo trgovinski minister dr. Schuster ter si ogledal tamnošnjo ladjedelnico.

Kužne bolezni na Primorskem. — Uradno so naznanjeni kot okuženi sledeči okraji. Kuga na gobcu in parkljih v Kopru, Pulju in Trstu. Črnica: v Sežani in v Velikem Repnem. Svinjska kuga: Skoro v celi Istri in v Trstu. Rožapila v poreškem okraju v Istri in kurja kolera v Furlaniji okoli Trziča.

Ljudi, ki ne znajo ne čitati ne pisati je na Goriškem in sicer: najmanj jih je v goriškem političnem okraju, okoli 15%, potem pride sežanski okraj z 21.98%, potem tolminski okraj z 28.60%, nakar pride gradiščanski okraj z 31.60%. Kakor se vidi, je največ ljudi, ki ne znajo ne čitati ne pisati v Furlaniji.

Tihotapstvo baje še precej cvete na naši meji. To dokazuje dejstvo, da je naša finančna straža aretirala tihotapca Jožef Franko iz Strasolda. A Govori se, da ob zaradi tihotapstva aretiranih še več oseb.

Poštno-brzojavni urad v Miramaru. Danes se je otvoril v Miramaru dvorni poštno-brzojavni urad z nepretrgano službo, ki bo posloval ves čas prebivanja prestolonaslednika nadvojvode Franc Ferdinanda v Miramaru.

Vincencijeva družba se je ustanovila med Slovenci v Celovcu. Ta družba ima namen podpirati reveže in sicer na ta način, da se jih obiskuje in se prepriča, česar dotičnim primanjkuje. Posebno se jih pa vzbujajo k bogaboječemu življenju in k pridnemu delu. Tako si je naredila ta družba tudi nalogo rešiti Št. Rupert brezbožnega življenja. V tem kraju je nad 400 divjih zakonov. — Udje Vincencijeve družbe se shajajo vsak drugi petek ob 8. uri zvečer v delavskem domu. Vincencijeva družba se vsled velikih potreb obrača na slovensko prebivalstvo s prošnjo, da bi ji javnost priskočila na pomoč z raznimi čestitkami, najmanjšimi darovi, bodisi v denarju, obleki, obuvalu itd. Darove je oddati v papirni trgovini hotela Trabensinger v Celovcu.

»Zlata doba« je prinesla v svoji zadnji dvojini številki (2/3.) obilo zanimivega gradiva. Res je, kar pravi g. urednik, da pri nas nimamo denarja, da bi izdali večje znanstveno delo v tem oziru, zato pa mora zadostovati »Zlata doba«. Peča se ta številka največ z zadnjim protialkoholnim kongresom v Ljubljani, ki bo gotovo rodil prav obilno sadu. Posebno zanimiv je referat g. urednika Kalana, ki nam podaja zgodovi-

no protialkoholnega gibanja po Slovenskem. Že za časa Valyazorja so se pojavili začetki abstinenčnih društev. Duhovščina se je v prav velikem številu udeleževala te akcije in nepozabni Slomšek je bil eden glavnih boriteljev za abstinenco. Počasi si je abstinenca pridobila trdnih tal in dandanes, po III. kongresu, je menda že ni slov. vasi, ki bi ne imela vsaj enega ali več zastopnikov te ideje. Gre počas, morda prepočas, kakor se zdi g. uredniku, a gre pa vendar. Tudi v tem oziru lahko rečemo: E pur si muove!

50letnico mašništva je obhajal monsignor Tomo Zupan v Ljubljani.

Gorenjski brzovlak. S 1. majem se spremeni osebni vlak iz Jesenic, kateri prihaja v Ljubljano ob sedmih zvečer, v brzovlak.

Poveljnik vse avstrijske vojne mornarice se je rodil 13. junija 1851 v Tolminu na Goriškem. V starosti enega leta je zapustil svoj rojstni kraj. Svoja detinska leta je preživel na gradu Babnjavici pri Metliki, kjer je bil njegov oče oskrbnik. Prvih šest gimnazijskih razredov je dovršil v Novem mestu, zadnja pa v enem letu v Ljubljani. Stopil je nato v c. kr. mornariško akademijo. Dne 4. avg. l. 1887. se je poročil kot linijski poročnik I. razreda v grajski kapeli na Draškovcu pri Št. Jerneju na Dolenjskem s svojo pravo sestrično gđeno. Ano Trenčevo. Podadmiral Haus je torej rojen in vzgojen na Slovenskem. Odlikoval se je vedno vsled svoje izredne nadarjenosti. Govori gladko osem jezikov, med njimi tudi slovenski, in ima v prvi vrsti le slovenske uslužbenke — Dolenjke — da otroci ne pozabijo domačega jezika.

Imenovanje. Cesar je imenoval za poveljnika vojne luke v Pulju kontreadmirala Evgena viteza Chmelača, dosedanjega poveljnika I. brodogradne divizije.

Podpornemu društvu za slov. visošolce na Dunaju so v času od 8. jan. do 13. febr. 1913 darovali: 50 K: Zaloga »Dijaških užigalic« po g. Ed. Kavčiču, trg. v Ljubljani; po 20 K: Okrajna posojilnica v Krškem in Dr. Janko Babnik, min. svetnik na Dunaju; 15 K: Učiteljski zbor gimnazije v Kranju; po 10 K: Dr. Ivo Šubelj, sekc. svetnik, in dr. Jos. Jelenc, profesor, oba na Dunaju, dr. Jos. Olobovnik, odvetnik v Novem mestu, dr. Valentin Krisper, odvetnik v Ljubljani, gđe. E. Knez na Dunaju, dr. Gvido Srebro, om. odvetnik v Brežicah, dr. Aloka. Fatur, žel. kom. v Trstu, Jakob Volk, zas. uradnik na Dunaju, dr. M. Murko, prof. na vseuč. v Gradcu, Peter Zink, okrajni sodnik v Trstu, in Posojilnica v Pramu; 80 K: M. Mladič na Dunaju; po 5 K: Ivan Fortuna v Zatičinu, dr. M. Truden em. odvetnik na Dunaju, dr. Albin Poznik, c. kr. notar v Rudolfovem, I. Liezskounig, c. kr. šol. svetnik v Gradcu, notar Detiček v Celju, dr. Josip Kušar, odvetnik v Kranju, dr. Matija Lavrenčič v Komnu in dr. Edv. Šerko, zdravnik na Vranskem; 4 K: Evsebij Hrašovec, nadrevident j. ž. na Dunaju; 3 K: Ivan Pušar, strojevodja v Sp. Šiški; po 2 K: F. Nemec v Nabrežini (dvakrat po 2 K) in F. Fijšan, izdelovalec voz v Ljubljani. Vsega 276 K. Društveni odbor se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje in prosi za nove darove naslov blagajnika: Dr. Stanko Lapajne, dv. in sod. odv. na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

Dopust vojakom 15. in 16. vojnega zbora. »Militärische Rundschau« poroča, da dobe vojaki 15. in 16. vojnega zbora, ki imajo svoje domove izven teritorija teh dveh zborov, za Velikonoč dopust in sicer ne vsi na enkrat, marveč naknadno.

1 milijon kron se je razdelil med vojaštvo. »Zeit« poroča, da se je med

Vsem gospodinjstvom
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO
— edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek. —

v korist
obmejnim slovincem.

Iz Beograda se poroča, da je tudi Srbija že predložila zastopnikom velešil odgovor na ponudbo posredovanja. Tudi Grška in Črnagora ste predložili odgovor na posredovalno ponudbo velešil.

Kaj pravijo Turki.

Carigradski »Tanin« ni s pogoji balkanske zveze nič kaj zadovoljen in pravi, da je bolje umreti z orožjem v roki na častnem polju, nego proseč na koljenih.

Bolgarsko - rumunski spor.

Iz Peterburga se zatrjuje, da se snide konferenca poslanikov za poravnavo bolgarsko-rumunskega spora v Peterburgu prihodnji teden, ker zahteva Rumunija v očigled razburjenju rumunskega prebivalstva nemudno rešitev tega vprašanja. Rumunski odposlanec Ghika je v nekem pogovoru izjavil, da Rumunija obstaja na zahtevi po trdnjavi Silistria.

Iz Bukarešta se poroča, da bo imela konferenca poslanikov v Peterburgu le dve ali tri seje, ker je težko mogoče, da bi poslaniški poskušali zavlačevati rešitev tega vprašanja.

Turki naznanjajo vspehe pri Čataldži.

Uradno turško vojno poročilo pravi, da so Turki v četrtek zapadno od kraja Čanak napravili izpad. Bolgari so pričeli streljati z artiljerijo in bolgarska pehota je poskušala napad na turške čete. Toda Turki so odvrnili ta napad ter razpršili bolgarske čete, prizadavši jim težke izgube.

Enako so (po turških poročilih) isti dan poskušali Bolgari napasti turške pozicije pri Husarkjeju in Čahilkjeju, a se bili vsi napadi odbiti in Bolgari so se morali umakniti za svoje utrdbe.

Tendencijozne vesti.

»Neues Wiener Tagblatt« poroči, da prinašajo francoski listi vest iz Beograda, da je turška križarka »Hamidi« ukrcala svoje potrebe v avstrijskih lukah. »Neues Wiener Tagblatt« izjavlja, da se ne sme dati mnogo vere ti vesti, ker zavzemlje Avstrija v balkanski vojski strogo nevtrarno stališče.

Črnagora dovoljuje tujcem zapustiti Skader.

Vesile so se obrnile na črnogorsko vlado s prošnjo, da bi dovolila civilnemu prebivalstvu Skadra zapustiti mesto. Črnagora je odgovorila, da je že začetkom obleganja Skadra diplomatičnemu zboru napravila tako ponudbo, a diplomatični zbor takrat ni smatral za potrebno poslušati se te ponudbe. Črnogorska vlada je pripravljena ponoviti svojo ponudbo, toda iz raznih vojaških in političnih razlogov ne more dovoliti, da bi vse skadersko civilno prebivalstvo zapustilo oblegano mesto.

Splošen napad na Skader.

Srbsko vojno ministerstvo je dobilo obvestilo, da se je že pričel splošni napad na Skader. Upa se, da bo imel ta naval zaželeni uspeh. Srbija je doslej odposlala pred Skader vsega vkup 42.000 mož.

Odrin pred padcem.

Iz Beograda se javlja, da se je pričel tudi na Odrin splošni napad. 200 turških vojakov in 20 častnikov je pribežalo iz strahu pred gladom v bolgarski tabor.

Pogajanja za predajo Odrina in Skadra.

V carigradskih političnih krogih se trdno vzdržuje vest, da se poveljnik Odrina Šukri paša pogaja s poveljnikom oblegovalne armade glede kapitulacije mesta. Šukri paša baje zahteva, da zapusti po kapitulaciji turško vojaštvo Odrin z vsemi vojaškimi častmi. Turški vojni minister pa to vest dementuje. — Omembe vredno je, da vest o kapitulaciji Odrina ne vzbuja v Carigradu nikakega vznemirjenja.

Belgrajska »Tribuna« poroča, da so se pričeli Črnogorci pogajati z enim delom skaderske posadke glede zavzetja mesta brez nadaljnjega boja. V Skadru

so baje že needini in se smatra nadalja obramba mesta kot brezuspešno.

Politični pregled.

Sklicanje deželnih zborov.

Za prihodnje dni je sklicanih več deželnih zborov. Med njimi gališki za 18. in tržaški za 27. t. m.

Princ Hohenlohe postane namestnik za Tirolsko?

Iz Inomosta se poroča, da je postalo vprašanje glede zasedbe namestniškega mesta za Tirolsko jako aktualno. Pričakuje se skorajšnja izpremembra. Za prihodnjega tirolskega namestnika imenujejo sedanjega tržaškega namestnika princa Konrada Hohenlohe.

Demobilizacija na severu se je že pričela.

Iz Lvova se poroča, da so bili od tam nastanjenih pešpolkov že v četrtek odpuščeni nekateri rezervniki iz l. 1905. Opoludne so rezervniki zapuščali vojašnice. Pred vojašnicami so jih čakali sorodniki. Po ulicah so kričali odpuščenci pasantom: »Gremo domov!« V četrtek zvečer in včeraj je odšlo več vlakov odpuščenih rezervnikov. Odpust vojaštva se nadaljuje.

Iz Peterburga se poroča, da se je tudi na Ruskem pričela demobilizacija.

Za občinske volitve v Zagrebu

je izjavil sekcijski načelnik dr. Unkelhäuser, da bo dovolil v zaprtih prostorih volilne shode. Po Cuvajevi odredbi so bili taki shodi prepovedani. To novo odredbo je občinstvo pozdravilo z velikim zadovoljstvom.

Boj proti katoliškim šolam na Francoskem.

V francoski poslanski zbornici je predložen nov šolski zakonski načrt, ki ima namen katoliške šole popolnoma zadošiti.

Po novi postavi bodo dobivali otroci, ki zahajajo v državne ljudske šole, zastoj knjige, zdravniško pomoč in gorak zajutrek. Državne šole dobe tudi najmanjše šolske občine. Na ta način bo seveda konkurenca katoliških svobodnih šol z državnimi silno otežkočena. Na eni strani morajo plačevati in vzdrževati državne šole, na drugi pa še svoje, iz katerih pa vrh tega izvablja država revne otroke s takimi podporami.

Nova postava ima poleg tega tak paragraf, ki bo agitacijo za katoliške šole popolnoma onemogočil. Paragraf 21 šolskega zakona se namreč glasi: »Kdor upliva s silo, grožnjami ali drugimi sredstvi, ki povzročajo materielno ali moralno škodo na stariše, z namenom, da bi ne pošiljali otrok v državne šole in ne dajali otrokom v roke knjig, ki so v rabi v državnih šolah, se kaznuje z zaporom od 5 do 30 dni.« Kdor bo tedaj starše opozarjal na njihovo vestno dolžnost in krščansko prepričanje in jim opozarjal na žalostne posledice brezverskih državnih ljudskih šol in njenih učiteljev, bo zaprt!

Katoliške šole bodo dobile tudi nove stroge nadzornike, katerih naloga bo paziti, da se v katoliških šolah država ne napada.

Darovi.

Za »Šolski Dom«:

je došlo našemu upravnistvu: N. N. 7 K. Hvala!

»Za« Slov. Sirotišče

je došla našemu upravnistvu: »Hranilnica in posojilnica v Št. Petru« 20 K.

Domače in razne vesti.

RAZPUST GORIŠKEGA DEŽELNEGA ZBORA. »Wiener Zeitung« od srede objavlja najvišji patent z dne 2. marca, ki razpušča v jeseni leta 1909 izvoljeni goriško - gradiščanski deželni zbor in odreja nove volitve.

Odlikovanje. Cesar je podelil predsedniku tukajšnjega okrožnega sodišča

g. Henriku Cazzafura naslov dvornega svetnika.

Imenovanja v sodni službi. Deželno-sodna svetnika Alojzij Lion pri deželnem sodišču in Viktor Garzon pri pomorskem sodišču v Trstu sta imenovana za višja deželno-sodna svetnika. — Dež. sodni svetnik in načelnik okr. sodišča v Gradišču Emil Renčel je imenovan za dež. sod. svet. pri dež. sodišču v Trstu. Okr. sodnik na dež. sodišču v Trstu Fran Ventrella je imenovan za načelnika sodišča v Gradišču.

Še enkrat predavanje g. Terseglava iz Ljubljane. Na naših par vrstic, v katerih smo omenili izvajanja g. Terseglava in rekli, da imajo »nekateri sorodnosti« z izvajanjem znanega konvertita prof. Ruville-ja, je blagovolji g. Terseglav v »Slovenec« stvar nekoliko pojasnil. On pravi, da omenjene knjige do tistega dne, ko je tistih par vrst čital v »Gorici« sploh ni čital. Stem hoče g. Terseglav nekako reči, da smo mi to njemu očitali, kar pa v našem poročilu nikjer ne stoji. Ali je čital knjigo ali ne, to je za nas indiferentno. Mi nismo nikjer trdili, da je g. predavatelj uporabil to ali kako drugo knjigo, kakor se lahko prepriča vsak, kdor je čital naše poročilo. — Da je pa g. predavatelj omenjal, da je budizem doktrinar na konfesija, da je povdarjal, da ima katolicizem štiri prednosti, ki ga posebno odlikujejo pred drugimi verstvi, to so slišala ušesa poslušalcev, če tudi niso morda vsega razumela. In take sorodnosti — tako smo rekli — smo naleteli tudi v omenjeni knjigi. Nič več ni nič manj nismo rekli. Da so te sorodnosti ne le mogoče, ampak skoro nujne, sledi iz tega kar pravi g. Terseglav o sebi: Tudi on je konvertit, da rabimo ta izraz, in tudi on je iskal resnico in Resnico. Ali ni sedaj takorekoč nujno, da so njegove besede sorodne besedam drugega konvertita, ali nista oba iskala in našla Resnico, ki je le ena? Ali g. predavatelj ne prizna takorekoč indirektno tega, kar smo rekli, da so njegova izvajanja lahko sorodna onim prof. Ruville-ja. In kaj takega pač že smemo reči; ako bomo mi komu očitali nehonetnost, potem naj jo tudi dotičnik nam. — Ob koncu omenja g. Terseglav še našega poročevalca, katerega smatra za nekoliko nesposobnega v tem oziru, češ, da mu to ne more biti znano. On pač ne more zato, če ni tako učen kot so drugi. Zato pa je ravno šel k predavanju, da se bo kaj naučil. Žalibog mora priznati, da on in velika množina poslušalcev stvari niso razumeli, ker je bila zastavljena previsoko. S tem je stvar za nas rešena. Drugič naj pa vsakdo pojasni stvar tako, kakor je to storil sedaj tudi gosp. Terseglav, ko pravi: »Dejanski vir svojega predavanja pa lahko brez rezerve povem: misli in čustva so one, ki so pred mnogimi leti povzročile moj lastni preobrat.« Če so se pri tem pokazale eventualne sorodnosti — in pri isti materiji je pač to naravnost pričakovati — potem nismo krivi mi, ampak leži to v bistvu snovi in metodi raziskovanja. — Tako je popolnoma umljivo, da je nas poročevalac dobil vtis o sorodnosti obeh dejstev, ne da bi s tem hotel niti za las žaliti g. Terseglava ali njegovo znano stvarno raziskovanje. In s tem — punktom. Na donkišotijado v včerajšnjem »Novem Času« ne rečemo niti besedice in upamo, da ta incident ne bo uplival neugodno na balkanska pogajanja kakor tudi ne na razmerje med trozvezo in tripelentento, ki je, kakor pravi Grey, sedaj dobro.

Kdo verjame! Pred nekaj časom smo zabilježili v našem listu pod naslovom: »Ne podkupujte glasov pri volitvah,« da je bil pred goriškim okrožnim sodiščem obsojen na tri dni zapore liberalni agitator Franc Pečenko iz Rihemberga, ker je podkupoval glasove za liberalno stranko pri občinskih volitvah v Črnicah, pri katerih pa so liberalci, kljub temu propadli. Sedaj skušajo liberalni listi v Gorici stvar olepšati in pravi, da Pečenko ni imel namena podkupovati glasov, marveč je le v šali ponu-

dil nekemu klerikalcu denar za to, da bo glasoval za liberalce. — Kdo to verjame?

Naravnost neverjetne stvari se pripovedujejo te dni po mestu iz krogov šolske mladine. Več takih ptičev in tudi par ptičev je bilo izključenih iz šolskih zavodov moškega in ženskega učiteljskega. Sicer pa moramo takoj pojasniti, da niso te stvari v kaki medsebojni zvezi, ampak se gre za različne disciplinarne slučaje. Stvari dajo globoko misliti in zdi se nam, da ne bo odveč, ako par misli tudi javno povemo, kajti tudi vzgojo mladine smatramo kot javno, narodno zadevo. Ne bomo se ozirali ne na ta ne na oni posebni slučaj, ampak le splošno se hočemo dotekniti nekaterih točk.

V prvi vrsti se nam zdi, da je kontrola glede stanovanj popolnoma nezadostna. Stariši niso tukaj in tudi če se tukaj, bi ne bilo napačno, ako ravnatelji zavodov vedo za svoje gojence in njih privatne razmere. To ni po našem mnenju nikako umešavanje v domače zadeve, ampak je naravnost dolžnost vsakega šolskega predstojnika. V šoli se mladina takih stvari ne uči, tedaj ostane le izvenšolski in domači čas. Kako stanujejo naši dijaki in dijakinje, v kakih razmerah, v kakih stanovanjih, o tem se zdi, da ravno pristojni krogi prav malo vedo. Zato je nujna potreba, da se uvede kaka tozadevna stanovanjska komisija, ki bo imela vsa stanovanja v kontroli. Zdravnik in učitelj naj se za to pobrigata, za oba je dovolj posla; posebno šolski zdravniki bi tu dobili ogromno hvaležnega dela.

Dalje moramo omeniti čitanje raznih kvarljivih knjig. Noben človek se ne briga za to, kaj mladina bere, nikdo ne kontrolira tega važnega dela vzgoje. Le na ta način je mogoče, da se razne roparske ideje, ki jih oznanja krvavi Sherlock — ne pisatelj Doyle — tako bujno razvijajo med dijaštvom. Šolske knjižnice je treba izpopolniti in preskrbeti mladini dobrega čtiva, ker potem ne bo segala po šundu. Tu leži ogromno dela za naše vzgojitelje. Ni treba iskati novih reformnih idej, na stari podlagi je treba začeti zidati in gotovo se bo marsikaj obrnilo na bolje.

Za danes bi želeli, da se ta dva naša nasveta vsaj deloma uresničila. — Upamo, da je še dovolj mož, ki razumejo nevarnost teh novih nauk in teorij, ki grozijo pokvariti mladino. V mladini je naša bodočnost, zatorej so to delo vsi, posebno pa oni, kateri so to dolžni po poklicu.

Zdravje državnega poslanca prošta dr. Faiduttija. Te dni so prinesli razni listi, med njimi tudi »Slovenec«, notico, da je državni poslanec prošt dr. Faidutti resno oboliel ter da je državni poslanec dr. Bugatto prišel zaradi tega z Dunaja in prevzel vodstvo furlanske ljudske stranke. Kolikor je nam znano, je prošt dr. Faidutti že toliko okrevljal, da je včeraj zapustil svoje stanovanje ter se podal po svojih poslih v knez nadškofijsko palačo.

Predavanje »Podružnice Slov. Dij. Zveze« v Gorici. Danes, dne 15. t. m. bo predaval v dvorani hotela »Zlati Jelen« drž. in dež. posl. dr. Korošec o predmetu: **Bodočnost Slovencev s posebnim ozirom na našo severno mejo.** Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Čudna reklama! V nekem goriškem listu smo čitali te dni oglas, da išče službo neko 16-letno dekle lepe zunanosti v kaki trgovini! — Kakor se vidi, v sedanjem modernem svetu pride v poštev najprej lepa zunanost, šele potem poštenje in krščansko življenje! Svet narobe!

Razpečevalci ponarejenega denarja v Gorici. — V četrtek sta bila od tukajšnje policije aretirana dva razpečevalca ponarejenega avstrijskega in italijanskega denarja. Ta dva sta 22letni Otelo Colombani, rojen kakor pravi v Trstu in 25letni Miha Donaggio iz Ferrare. Zdi se da je Donaggio tudi ponaredil dotični denar. Pri njem so našli 9 dobrih in 6 ponarejenih

vojaštvo ob mejah razdelil včeraj 1 milijon kron, ki so bile nabrane o Božiču. Vsak podčastnik in vsak prostak je dobil 1 K 57 vin.

Osrednji odbor za ustanov. avstrijskega vojnega zračnega brodograja, ki stoji pod pokroviteljstvom nadvojvode Karola Franc Jožefa, je izdal poziv na vse sloje ljudstva s prošnjo, da bi vsakdo po svoji moči prispeval k čimprejšnji uresničitvi namena tega odbora. Poziv pravi, da stoji najboljša jamstvo za mir v močni armadi, ki je vedno pripravljena odbiti vsak napad.

Večjo paznost pri nakladanju raznih uzorčnih kovčkov in tudi drugega potniškega blaga je odredilo c. kr. železniško ministerstvo. Od časa do časa se bodo nadzorovalni organi prepričali, ali se ta odredba tudi točno izvršuje. Reči moramo, da je bila ta odredba res potrebna, želeli bi si enake tudi za razne poštne in druge pošiljke.

Bivši ruski poslanik v Rimu, knez Dolgoruki, je umrl v četrtek v Peterburgu.

Poroka na menice. V Ameriki se je izvršila jako čudna poroka. Ugledni trgovec Selbert v Kilenyju je obljubil neki mladi deklici, da jo poroči 14 dni po smrti svoje soproge. Kot jamstvo je izročil menico, ki je skoro gotovo veljavna le v Ameriki, s sledečo vsebino: »Zavezujem se, da hočem 14 dni po smrti svoje soproge poročiti gđc. Elzo Morand, oziroma ono, ki mi predloži to menico.« — G. Elza Morana pa je umrla. Menico je zapustila v svoji oporoki neki svoji prijateljici. Toda tudi ta je umrla pred smrtjo trgovčeve soproge. Menico je dobila končno nečakinja Elze Morandove. Ta je predložila menico trgovcu, ko je tudi umrla njegova soproga. Trgovec jo je poročil. — Prav po amerikansko!

Št. 1524
O. Š. Sv. 12.

Razpis dražbe.

V tolminskem šolskem okraju razpisujejo se sledeča stalna učna mesta:

a) mesto stalnega nadučitelja večrazrednic: Cerkno, Podbrdo, Sedlo;

b) mesto stalnega učitelja in voditelja enorazrednic: Borjana, Čadrg-Laz, Gorje, Jagersče-Krnice, Jevšček-Ravne, Lazec, Logje, Lom, Nemškirot, Novake, Orehek, Otalež, Pečine, Planina, Podbela, Ponikve, Ravne-Zakriž, Robidišče, Rute, Sela-Log, Strmec, Stržišče, Temljine Loje, Trenta-Gor. Trenta Št. Viškagora, Vrsno-Krn. Zalaz;

c) mesto stalnega učitelja štirirazrednice v Bovcu;

d) mesto stalne učiteljice štirirazrednic: Bovec, Čezsoča, Srpenica, Tolmin;

Redno opremljene prošnje vloži naj se pri c. kr. okr. šolskem svetu v Tolminu predpisanim potom tetov 4 tednov po razpisu v uradnem listu „Osservatore Triestino“ t. j. do všteti 19. aprila 1913.

Pripomni še, da so vsa gornja mesta vže začasno zasedena.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu,
dne 11. marca 1913.

Za predsednika:

Andrej Lasič.

To je že 21 let preizkušen
kavin dodatek in nadomestek

**Postelje v dobrem stanu iz
druge roke so na prodaj.
Kje, pové naše upravljšto.**

Razpis službe.

C. k. okrajni šolski svet v Gorici razpisuje službo uradnika za knjigo- in računovodstvo ter pisarniška dela.

Ta uradnik dobi plačo državnih uradnikov XI. činovnega razreda z aktivetno doklado vred. Nastavljenje je najprvo provizorično, po enoletnem zadovoljvem službovanju definitivno. Po 10 letih službe se doseže 10., po nadaljnjih 10. letih 9. činovni razred državnih uradnikov.

Službena doba, penzijski prispevki in pokojninske pravice kakor pri državnih uradnikih.

Zahteva se popolno usposobljenje za knjigo- in računovodstvo.

Z vsemi študijskimi in dosedanjimi službenimi spričevali opremljene kolekovane prošnje je vlagati c. kr. okr. šolskemu svetu v Gorici najkasneje do 15. aprila t. l.

Slednji daje tudi morebitna pojasnila ob navadnih uradnih urah.

Najboljši češki dobavni vir!

Perje za blazine
po zelo
nizkih cenah.

1 kg razcepljenega sivga perja 2 K; boljše vrste 2 K 40 v; polubelo najboljši K 2 80 v; čisto belo 4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinejši belo razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo K 6, 7; belo fino 10 K; najfinejši prsno 12 K. Pošiljatev 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljena posteljna oprava

iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenkastega nankinga: 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazini vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 350, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 1470, K 1780 in K 21. Pernati madraci iz močnega križastega Gradlna 189 cm dolgi in 116 cm široki K 1250 in 1480.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K 12 poštnine prosto. Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko.

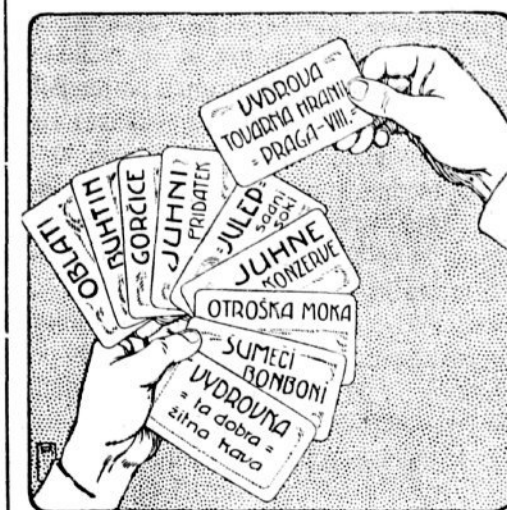
Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 33 od 3—12 colov debele.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru »Centralne posojilnice«
registrirane zadruge s omejeno sivezo v Gorici,
ki se bode vršil v četrtek dne 3. aprila 1913 ob 10.
in pol uri v posvetovalnici »Centralne posojilnice«
Corso Giuseppe Verdi šte. 32, I. nadstr. se sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. a) Potrjenje računskega sklepa za upravo leto 1912.
b) Določba o uporabi dobička.
c) Določba visočine obresti deležev.
4. Poročilo o izvršeni reviziji po »Zadružni zvezi« v Ljubljani.
5. Morebitni predlogi.

Načelstvo.

Kupujte samo dvokolesa
»AL TENA«, francoske
vrste ki so najtrpežnejši
in najboljši bod si za navadno rabo ali za dirkev

Šivalni stroji Original »Victoria«
so najpraktičnejši za vsako hišo.
Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznic e in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdk

Kerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

V GORICI

Delniška glavnica K 8,000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni zaklad K 1,000.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bačvar.

Tiska „Naronda Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)